

**АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
ЗАХІДНЕ МІЖОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ
РЕКОМЕНДАЦІЇ
АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ**

від 18 квітня 2024 р.

Львів

№ 63/4- рк/к

Сколівська міська рада

(«Інформація доступ до якої обмежено»)

*Про припинення дій,
які містять ознаки порушення законодавства
про захист економічної конкуренції,*

Адміністративна колегія Західного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України (далі – Відділення), за результатами проведеного дослідження щодо дотримання Сколівською міською радою Львівської області вимог законодавства про захист економічної конкуренції при вирішенні питань розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності на території Сколівської територіальної громади.

ВСТАНОВИЛА:

- (1) Відповідно до законодавства про захист економічної конкуренції одним із завдань Антимонопольного комітету України є участь у формуванні та реалізації конкурентної політики в частині контролю за прийняттям органами місцевого самоврядування рішень, які впливають на конкуренцію.
- (2) Сколівська міська рада Львівської області відповідно до відомостей Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань є юридичною особою з організаційно-правовою формою – орган місцевого самоврядування. Ідентифікаційний код юридичної особи («Інформація доступ до якої обмежено») (далі – Міська рада).
- (3) Місцезнаходження: («Інформація доступ до якої обмежено»).
- (4) Відповідно до розпорядження Кабінету Міністрів України від 12.06.2020 року № 718-р м. Сколе є адміністративним центром Сколівської територіальної громади, до складу якої входять Сколівська, Верхньосиньовидненська, Гребенівська, Кам'янська, Коростівська, Корчинська, Крушельницька, Нижньосиньовидненська, Підгородецька, Труханівська, Ямельницька територіальні громади.
- (5) У розумінні статті 5 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» Сколівська міська рада є органом місцевого самоврядування.

- (6) Відповідно до частини першої статті 10 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» сільські, селищні, міські ради є органами місцевого самоврядування, що представляють відповідні територіальні громади та здійснюють від їх імені та в їх інтересах функції і повноваження місцевого самоврядування, визначені Конституцією України, цим та іншим законодавством.
- (7) Виконавчими органами сільських, селищних, міських рад, згідно статті 11 зазначеного закону є їх виконавчі комітети, відділи, управління та інші створювані радами виконавчі органи, які підконтрольні і підзвітні відповідним радам.
- (8) В територіальних межах Сколівської територіальної громади повноваження органів місцевого самоврядування здійснюються Міською радою та її виконавчим комітетом.

1. НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ

- (9) Відповідно до статті 73 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» рішення міської ради, прийняті в межах своєї компетенції, є обов'язковими для виконання всіма розташованими на території міста підприємствами, організаціями і установами, кооперативними та іншими громадськими організаціями, їх органами, а також посадовими особами і громадянами.
- (10) Частиною третьою статті 24 Закону передбачено, що органи місцевого самоврядування та їх посадові особи діють лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, передбачені Конституцією і законами України, та керуються у своїй діяльності Конституцією і законами України, актами Президента України, Кабінету Міністрів України, а в Автономній Республіці Крим - також нормативно-правовими актами Верховної Ради і Ради міністрів Автономної Республіки Крим, прийнятими у межах їхньої компетенції.
- (11) Правові та організаційні основи містобудівної діяльності, в тому числі розміщення тимчасових споруд для здійснення підприємницької діяльності (далі – ТС), встановлюються Законом України «Про регулювання містобудівної діяльності».
- (12) Відповідно до частини четвертої статті 28 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності», розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності здійснюється в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері містобудування.
- (13) На виконання зазначеної норми закону, наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 21.10.2011 № 244, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 22.11.2011 за № 1330/20068, затверджений Порядок розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності, який визначає механізм їх розміщення (надалі – Наказ).
- (14) Відповідно до п. 2.1 Наказу, підставою для розміщення ТС є паспорт прив'язки ТС.
- (15) Порядок отримання паспорта прив'язки ТС визначений пунктами 2.2 – 2.7 Наказу.
- (16) Відповідно до п. 2.2 Наказу Замовник, який має намір встановити ТС, звертається до відповідного виконавчого органу сільської, селищної, міської ради або районної державної адміністрації із відповідною заявою у довільній формі про можливість розміщення ТС. До заяви додаються:
 - графічні матеріали із зазначенням бажаного місця розташування ТС, виконані замовником у довільній формі на топографо-геодезичній основі М 1:500 кресленнями контурів ТС з прив'язкою до місцевості;
 - реквізити замовника (найменування/прізвище, ім'я та по батькові (за наявності)/місцезнаходження ТС/контактна інформація) та напрям підприємницької діяльності.

- (17) Про відповідність намірів замовника щодо місця розташування ТС містобудівній документації, будівельним нормам замовник повідомляється відповідним органом з питань містобудування та архітектури письмово протягом десяти робочих днів з дня отримання відповідного комплексу документів або замовнику надається аргументована відмова щодо реалізації намірів розміщення ТС. (п. 2.5 Наказу).
- (18) Згідно з п. 2.6 Наказу, для оформлення паспорта прив'язки ТС замовник звертається до органу з питань містобудування та архітектури із додатковою заявою щодо оформлення паспорта прив'язки ТС, до якої додаються:
- схема розміщення ТС;
 - ескізи фасадів ТС у кольорі М 1:50 (для стаціонарних ТС), які виготовляє суб'єкт господарювання, який має у своєму складі архітектора, що має кваліфікаційний сертифікат, або архітектор, який має відповідний кваліфікаційний сертифікат;
 - технічні умови щодо інженерного забезпечення (за наявності), отримані замовником у балансоутримувача відповідних інженерних мереж.
- (19) Паспорт прив'язки ТС надається органом з питань містобудування та архітектури протягом десяти робочих днів з дня подання зазначеної заяви (п. 2.7 Наказу).
- (20) Продовження строку дії паспорта прив'язки ТС здійснюється за заявою замовника, шляхом зазначення нової дати, підпису та печатки у паспорті прив'язки ТС органом з питань містобудування та архітектури виконавчого органу відповідної ради, районної державної адміністрації (п. 2.18 Наказу).
- (21) Пунктом 2.14 Наказу передбачено, що Паспорт прив'язки ТС не надається за умов:
- подання неповного пакета документів, визначених пунктом 2.6 Наказу;
 - подання недостовірних відомостей, зазначених у пункті 2.6 Наказу.
- (22) Ненадання паспорта прив'язки з інших підстав не допускається.
- (23) Відповідно до роз'яснень Мінрегіонбуду від 12.04.2017 №7/14-3939, Наказ є обов'язковим для виконання центральними органами виконавчої влади, їх територіальними органами, місцевими державними адміністраціями, органами влади Автономної Республіки Крим, органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами і організаціями всіх форм власності та громадянами. Чинним законодавством не передбачено розроблення та затвердження альтернативних порядків розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності.
- (24) Відповідно до викладеного, органи місцевого самоврядування повинні неухильно дотримуватись норм та вимог, встановлених Наказом.

2. ПРЕДМЕТ РЕКОМЕНДАЦІЙ

- (25) З метою всебічного та об'єктивного проведення дослідження, Відділення надіслало Сколівській міській раді вимогу про надання інформації від 22.02.2024 № 63-02/549, відповідь на яку отримано листами від 28.02.2024 № 289/02-07 (вх. від 01.03.2024 № 63-01/547) та від 06.03.2024 № 328/02-07 (вх. від 25.03.2024 № 63-01/755).
- (26) За результатами аналізу отриманої інформації встановлено що розміщення ТС на території Сколівської територіальної громади здійснюється відповідно до Наказу.
- (27) Як зазначила Сколівська міська рада, послуга з видачі/продовження/внесення змін Паспорта ТС, здійснюється через Центр надання адміністративних послуг.
- (28) Рішенням виконавчого комітету Сколівської міської ради (далі – Виконком) від 08.03.2023 № 593 «Про затвердження інформаційних карток адміністративних послуг, які надаються через Центр надання адміністративних послуг, в рамках власних повноважень Сколівської міської ради» затверджені інформаційні картки адміністративних послуг «Видача паспорта

прив'язки тимчасової споруди для провадження підприємницької діяльності», «Продовження строку дії паспорта прив'язки тимчасової споруди для провадження підприємницької діяльності», «Внесення змін до паспорта прив'язки тимчасової споруди для провадження підприємницької діяльності».

- (29) Згідно з інформаційною карткою адміністративної послуги «Видача паспорта прив'язки тимчасової споруди для провадження підприємницької діяльності» здійснюється Відділом архітектури, містобудування та розвитку інфраструктури Сколівської міської ради.
- (30) Згідно з п.6 вищевказаної інформаційної картки, для отримання паспорта прив'язки тимчасової споруди встановлено вичерпний перелік документів, необхідних для отримання адміністративної послуги:
- Заява щодо оформлення паспорта прив'язки тимчасової споруди;
 - Схема розміщення тимчасової споруди, виконана на топографо-геодезичній основі у масштабі 1:500;
 - Ескізи фасадів ТС у кольорі М 1:50 (для стаціонарних ТС), які виготовляє суб'єкт господарювання, який має у своєму складі архітектора, що має кваліфікаційний сертифікат, або архітектор, який має відповідний кваліфікаційний сертифікат;
 - Технічні умови щодо інженерного забезпечення (за наявності), отримані замовником у балансоутримувача відповідних інженерних мереж.
 - При розміщенні тимчасової споруди в межах історичного ареалу міста чи в межах зон охорони пам'яток – лист-погодження місцевого державного органу охорони історико-культурної спадщини планованих перетворень.
- (31) Відділ архітектури, містобудування та розвитку інфраструктури Сколівської міської ради розглядає заяву та додані до неї документи для отримання паспорта ТС та протягом 10 робочих днів видає паспорт прив'язки ТС або аргументовану відмову.
- (32) Встановлено, що у період з 01.01.2023 по 20.02.2024 Виконком прийняв 3 рішення «Про надання дозволу на встановлення тимчасової споруди» (далі – Рішення).
- (33) Зазначеними рішеннями Виконкому замовникам надається дозвіл на встановлення ТС та зазначається, що для оформлення паспорта прив'язки ТС замовнику необхідно звернутися у відділ архітектури, містобудування та розвитку інфраструктури.
- (34) У разі наміру розмістити ТС на земельній ділянці, що належить до комунальної власності, замовник відповідно до Рішення зобов'язаний укласти договір на право тимчасового користування окремими конструктивними елементами благоустрою комунальної власності Сколівської міської ради на умовах оренди на розміщення ТС (далі – Договір), який необхідно долучити до заяви на оформлення паспорту прив'язки ТС.
- (35) Таким чином, для оформлення паспорту прив'язки ТС замовнику, окрім документів, передбачених п. 2.6. Наказу, необхідно надати лист-погодження місцевого державного органу охорони історико-культурної спадщини планованих перетворень (у разі розміщення ТС в межах історичного ареалу міста чи в межах зон охорони пам'яток), Договір (у разі відсутності оформленого права власності або користування земельною ділянкою) та отримати дозвіл на встановлення ТС у вигляді рішення Виконкому.
- (36) Зазначене суперечить пункту 2.13 Наказу, яким передбачено, що при оформленні паспорта прив'язки ТС забороняється вимагати від замовника додаткові документи та отримувати погодження, не передбачені законом та Наказом.
- (37) Слід зазначити, що отримання листа-погодження місцевого державного органу охорони історико-культурної спадщини планованих перетворень та укладання Договору перед отриманням паспорту прив'язки ТС потребує від замовника додаткових затрат часу та коштів, що було б неможливим у разі дотриманням Сколівською міською радою вимог Наказу.

- (38) Крім того, у разі прийняття Виконкомом рішення про відмову у наданні дозволу порушуються вимоги пункту 2.14 Наказу, згідно з яким паспорт прив'язки ТС не надається за умов подання неповного пакета документів або подання недостовірних відомостей, зазначених у пункті 2.6 Наказу.
- (39) Таким чином, замовник може подати заяву на отримання паспорту прив'язки ТС тільки після отримання ним Дозволу у вигляді рішення Виконкому, а у разі прийняття Виконкомом рішення про відмову у наданні Дозволу замовник буде позбавлений права отримати паспорт прив'язки ТС навіть у разі відповідності його намірів щодо місця розташування ТС містобудівній документації та будівельним нормам.
- (40) Зазначене вище також суперечить Закону України «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності» (надалі - Закон про дозвільну систему), стаття 1 якого визначає, що дозвільна система у сфері господарської діяльності - сукупність урегульованих законодавством відносин, які виникають між дозвільними органами, державними адміністраторами та суб'єктами господарювання у зв'язку з видачею документів дозвільного характеру, переоформленням, видачею дублікатів, анулюванням документів дозвільного характеру.
- (41) За приписами статті 1 Закону про дозвільну систему документ дозвільного характеру - дозвіл, висновок, рішення, погодження, свідоцтво, інший документ в електронному вигляді (запис про наявність дозволу, висновку, рішення, погодження, свідоцтва, іншого документа в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань), який дозвільний орган зобов'язаний видати суб'єкту господарювання у разі надання йому права на провадження певних дій щодо здійснення господарської діяльності або видів господарської діяльності та/або без наявності якого суб'єкт господарювання не може проваджувати певні дії щодо здійснення господарської діяльності або видів господарської діяльності.
- (42) Враховуючи зазначене, Дозвіл, що надається суб'єктам господарювання через ЦНАП, є дозвільним документом.
- (43) Статтею 4 Закону про дозвільну систему визначено, що виключно законами, які регулюють відносини, пов'язані з одержанням документів дозвільного характеру, встановлюються, зокрема, необхідність одержання документів дозвільного характеру та їх види; дозвільний орган, уповноважений видавати документ дозвільного характеру; перелік документів дозвільного характеру у сфері господарської діяльності; перелік та вимоги до документів, які суб'єкту господарювання необхідно подати для одержання документа дозвільного характеру.
- (44) Законом України «Про Перелік документів дозвільного характеру у сфері господарської діяльності» затверджений перелік документів дозвільного характеру у сфері господарської діяльності, який не містить такого дозвільного документу як «дозвіл на встановлення тимчасової споруди для ведення підприємницької діяльності», а статтею 1 цього Закону передбачено, що забороняється вимагати від суб'єктів господарювання отримання документів дозвільного характеру, які не внесені до переліку, затвердженого цим Законом.
- (45) Отже, прийняття Виконкомом рішень про надання Дозволу, який є підставою для оформлення паспорту прив'язки ТС, та вимагання від замовника додаткових документів, а саме: договору оренди і набуття права на оренду окремих конструктивних елементів благоустрою на розміщення тимчасових споруд (у разі відсутності оформленого права власності або користування земельною ділянкою) та листа-погодження місцевого державного органу охорони історико-культурної спадщини планованих перетворень (у разі розміщення ТС в межах історичного ареалу міста чи в межах зон охорони пам'яток), створює не передбачені законодавством бар'єри для здійснення господарської діяльності у ТС, створює умови для можливих безпідставних відмов у оформленні паспорту прив'язки ТС,

внаслідок чого хоча і не усуваються можливості вступу на ринок суб'єктів господарювання, але істотно ускладнюється цей процес.

- (46) Таким чином, внаслідок неправомірних дій органу місцевого самоврядування, конкуренція на ринку реалізації товарів, надання послуг і виконання робіт у тимчасових спорудах на території Сколівської територіальної громади може обмежуватись.

3. КВАЛІФІКАЦІЯ ДІЙ ОРГАНУ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

- (47) Відповідно до частини першої статті 4 Закону України «Про захист економічної конкуренції» державна політика у сфері розвитку економічної конкуренції та обмеження монополізму, здійснення заходів, які сприяють розвитку конкуренції, здійснюється, у тому числі, органами місцевого самоврядування.
- (48) Частина друга статті 4 цього ж Закону визначає, що органи місцевого самоврядування зобов'язані сприяти розвитку конкуренції та не вчиняти будь-яких неправомірних дій, які можуть мати негативний вплив на конкуренцію.
- (49) Відповідно до частини другої статті 25 Господарського Кодексу України органам державної влади і органам місцевого самоврядування, що регулюють відносини у сфері господарювання, забороняється приймати акти, або вчиняти дії, що регулюють відносини у сфері господарювання та ставлять у нерівне становище окремі категорії суб'єктів господарювання чи іншим способом порушують правила конкуренції.
- (50) Виконання органами місцевого самоврядування зобов'язання щодо сприяння розвитку конкуренції та не вчинення будь-яких дій, які можуть мати негативний вплив на конкуренцію, здійснюється шляхом створення умов без впливу зовнішніх чинників, одним з яких є вплив державних органів. За таких умов забезпечується змагальність між суб'єктами господарювання, що є головною ознакою конкуренції.
- (51) Згідно з частиною першою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» антиконкурентними діями органів місцевого самоврядування є прийняття будь-яких актів (рішень, наказів, розпоряджень, постанов тощо), надання письмових чи усних вказівок, укладення угод або будь-які інші дії чи бездіяльність органів місцевого самоврядування, які призвели або можуть призвести до недопущення, усунення, обмеження чи спотворення конкуренції.
- (52) Вчинення антиконкурентних дій органами місцевого самоврядування відповідно до частини третьої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» забороняється.
- (53) Відповідно до пункту 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції» антиконкурентні дії органів місцевого самоврядування є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції.
- (54) Дії Сколівської міської ради, які полягають у прийнятті рішень Виконкому про надання дозволу на встановлення ТС та вимагання від замовника додаткових документів, що суперечить вимогам чинного законодавства, містять ознаки порушення, передбаченого пунктом 3 статті 50, частиною першою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, що можуть призвести до обмеження конкуренції на ринку реалізації товарів, надання послуг і виконання робіт у тимчасових спорудах на території Сколівської територіальної громади.

Враховуючи викладене, з метою припинення дій, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, на підставі статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», керуючись статтями 7, 12¹, 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», пунктами 3, 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, що затверджене розпорядженням Антимонопольного

комітету України від 23.02.2001 року №32-р, та зареєстроване в Міністерстві юстиції України 30.03.2001 року за №291/5482 зі змінами та доповненнями, адміністративна колегія Західного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

РЕКОМЕНДУЄ:

Сколівській міській раді (ідентифікаційний код юридичної особи - *«Інформація доступ до якої обмежено»*), місцезнаходження: *«Інформація доступ до якої обмежено»*) припинити дії, які полягають у прийнятті рішень виконавчого комітету Сколівської міської ради «Про надання дозволу на встановлення ТС» та вимагання від замовника додаткових документів, а саме: договору оренди і набуття права на оренду окремих конструктивних елементів благоустрою на розміщення тимчасових споруд (у разі відсутності оформленого права власності або користування земельною ділянкою) та листа-погодження місцевого державного органу охорони історико-культурної спадщини планованих перетворень (у разі розміщення ТС в межах історичного ареалу міста чи в межах зон охорони пам'яток), що містять ознаки порушення, передбаченого частиною першою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, що можуть призвести до обмеження конкуренції на ринку реалізації товарів, надання послуг і виконання робіт у тимчасових спорудах.

Відповідно до частини другої статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» рекомендації органів Антимонопольного комітету України підлягають обов'язковому розгляду органами чи особами, яким вони надані.

Частинною третьою статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» передбачено, що за умови виконання положень рекомендацій у разі, якщо порушення не призвело до суттєвого обмеження чи спотворення конкуренції, не завдало значних збитків окремим особам чи суспільству та вжито відповідних заходів для усунення наслідків порушення, провадження у справі про порушення законодавства про захист економічної конкуренції не розпочинається, а розпочате провадження закривається.

Про результати розгляду рекомендацій необхідно повідомити Відділення у 2-х місячний строк з дня отримання рекомендацій.

Голова Колегії
Голова Відділення

Андрій КАШНІКОВИЧ